

Riigikogu juhatus

2-6/15-6
13.05.2024

Umbusaldusavaldus majandus- ja infotehnoloogiaminister

Tiit Riisalo

Eesti Vabariigi majandus- ja infotehnoloogiaminister Tiit Riisalo on kaotanud usalduse ministrina järgmistel põhjustel:

Usaldus valitsuse majanduspoliitika suhtes on madalseisus. Eesti on olnud kolmandat aastat majanduslanguses ning kukkumine on olnud Euroopa Liidu sügavaim. Eesti eksport langes möödunud aastal viiendiku võrra, see tendents ei ole veel peatunud. Käesoleval aastal on Eesti ainus Balti riik, kus majandus ei kasva, kuid kasvavad hinnad.

Koosmõjus väga kiire hinnatõusuga kaotame oluliselt riigi konkurentsivõimes, majanduskeskkond on ettevõtjate jaoks muutunud negatiivseks ja prognoosimatuks. Kahjuks süvendab valitsuse hehtiline tegevus olukorda veelgi ning ebaõnnestumine majanduspoliitika peegeldub ka riigieelarve seisus. Majandus- ja infotehnoloogiaminister on teinud presentatsiooni Eesti majanduskasvu plaanide kohta, kuid ei ole teinud ühtegi sammu, mis selle majanduskasvu plaani toetaks. Valitsus plaanib sadade miljonite ulatuses kärpeid ning samal ajal ka uusi makse, kuid nende tegevusel puudub mõjude analüüs. Riigi majanduspoliitika, mille eest vastutab minister Tiit Riisalo, ei põhine majandusteaduslikul lähenemisel, selle asemel toimub vaid poliitiline reageerimine üksikutele olukordadele.

Hinnatõusu, majanduslanguse, ettevõtete sulgemise ning koondamiste perioodil on minister teatanud töötutoetuste kaotamisest. Nii ohustatakse tuhandete inimeste toimetulekut, vähendatakse nende võimalused uue töö leidmiseks ning viiakse nad vaesusriski. Samuti tekitatakse selle otsusega Töötukassale väga raske finantsiline seis, mis viib kriitilisse olukorda ka selle tugisüsteemi.

Minister Tiit Riisalo haldusalas on veel arvukalt probleeme: tema ametiajal on toimunud Eesti tõsisemad andmelekked, nende hulgas geenitestid ning hiiglaslik Apotheka andmevargus. Minister tõi riigile üle 800 000 eurost kahju, kui otsustas lõpetada koostöö Ukrainaga riikliku mobiilirakenduse mRiik arendamisel, et sama protsessiga uuesti alustada. Neid asjaolusid arvesse võttes on raske usaldada m-valimiste arendamist minister Tiit Riisalo juhtimisel. Ministri poolt lubatud personaalse riigi arendamise asemel, mis säästaks raha, päästaks elusid ja tõstaks Eesti digiriigi mainet, on toimunud vaid pika plaani koostamine koostöös Eesti 200 sponsoritega.

Hiljuti tõusid avalikkuses ka kahtlused seoses ettevõtete lobitöö ning majandusministeeriumi ametnike ja Eesti 200 poliitikute käitumisega. Ettevõtjate tegutsemine oma huvide kaitsel on igati normaalne osa igapäevasest majandustegevusest demokraatlikus riigis, kuid selline tegevus peab toimuma avatult. Otsuste tegemise läbipaistmatus ning üles kerkinud kahtlused heidavad negatiivset varju kogu valdkonna juhtimise aususele.

Majandus- ja infotehnoloogiaminister peab võtma vastutuse oma valdkondades aset leidnud raskete juhtimisvigade ning läbikukkumiste eest. Seni on minister vastutuse võtmise asemel esitanud üksnes õigustusi. Minister peab pakkuma probleemidele toimivaid lahendusi, ent ta on osutunud takistuseks nende leidmisel. Umbusaldusavaldusega anname võimaluse koalitsioonierakondadele määrata ametisse uus minister, kes suudaks tekkinud kriisid lahendada.

Riigikogu liikmed

1. Marko Helme
2. Lauri Lait
3. Avo Aller
4. Evelin Poolumets
5. Aleksi Jevgeni
6. Anastassia Kovalenko - Kshvart
7. Helle-Maarike Helme
8. Vadim Belobrovitser
9. Aleksander Tsapljagin
10. Anti Poolumets

11. Kert Kõrgo Kõrgo
12. Raim Epler (alluvastatud digitaalselt)
13. Siim Pohlak (alluvastatud digitaalselt)
14. Varro Vooglaud mhi
15. Jaak Valge Wclm
16. Andrei Kozubovskii Jm
17. Ants Frosch.
18. Rene Kõhli
19. Henn Põlmaa
20. Alan Lauemach
21. Mart Helme
22. Kalle Grünthal